

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 18P/94/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220201631
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Dobříková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4220201631.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Evou Dobříkovou v konaní o návrhu maloletého K. T. U., H.. XX.XX.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno ako kolíznym opatrovníkom, o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva maloletým, dieťa matky O. Z.Q., H.. X.X.XXXX, R. C. D. XXXX/XX, E., zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Ing. Vajliková, s.r.o. so sídlom Ul. biskupa Király a 6, Komárno a Ž. U., H.. X.X.XXXX, R. C. N. XXX, X. H. X., ktorému svedčí otcovstvo, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Maloletý zastúpený ÚPSVaR Komárno podal dňa 16.4.2020 návrh na vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva, pretože obom rodičom dieťaťa uplynula zákonná lehota na zapretie otcovstva, pričom matrikový otec dieťaťa mal podozrenie, že nie je biologickým otcom dieťaťa, čo mu potvrdil DNA test. Z uvedeného dôvodu chce matrikový otec zaprieť otcovstvo a odmieta ďalej vychovávať maloletého a platiť na neho výživné.

2. Na pojednávaní matrikový otec dieťaťa požadoval, aby súd pripustil podanie návrhu na zapretie otcovstva, pretože on nie je biologickým otcom dieťaťa a o dieťa sa nemieni ďalej starať a vyživovať ho. Matka dieťaťa napriek tomu, že podľa nej je biologickým otcom otec zapísaný v rodnom liste a aj sa na neho podobá, navrhla pripustiť zapretie otcovstva pre vážne narušené vzťahy v rodine a medzi otcom a dieťaťom. Kolízny opatrovník navrhol návrh v celom rozsahu zamietnuť, pretože nie je v záujme dieťaťa, aby bolo vyslovená prípustnosť podania návrhu na zapretie otcovstva.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa nasledujúcimi písomnosťami: návrh na vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva, pripojený spis Okresného súdu Komárno sp. zn. 12Pc/21/2019 z neho vyjadrenie otca na čl. 37, pripojený spis Okresného súdu Komárno sp. zn. 9P/240/2016, pripojený spis Okresného súdu Komárno sp. zn. 12P/85/2012 a zistil nasledovné skutočnosti:

4. Maloletý K. T., H.. XX.XX.XXXX sa narodil z mimomanželského vzťahu rodičov. Otcovstvo bolo teda určené súhlasným vyhlásením rodičov pred matrikou. Rodičia maloletého dieťaťa spolu žili od roku 1997 do roku 2010, kedy prestali spoločne zabezpečovať starostlivosť o syna a vzhľadom na túto skutočnosť boli rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 12P/85/2012-19 zo dňa 3.5.2012 upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému tak, že bol zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 120 Eur mesačne. Upravený bol aj styk otca s dieťaťom každý páry

týždeň od piatka od 17.00 hod. do pondelka do 7.30 hod. Výživné bolo následne znížené zo sumy 120 Eur na sumu 100 Eur mesačne rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 9P/240/2016 -20 zo dňa 11.1.2017. V tomto čase roku 2017 otec bol už ženatý so svojou aktuálnou manželkou N. U. H. a matka dieťaťa žila v partnerskom vzťahu približne 7 rokov, pričom s týmto partnerom v roku 2018 uzavrela manželstvo. Matrikový otec sa so synom pravidelne stýkal, kupoval mu ošatenie. Matka potvrdila, že sa so synom stýkala podľa rozsudku a maloletý trávil čas aj u starej matky z otcovej strany.

5. Matrikový otec dieťaťa dňa 24.6.2019 inicioval konanie o ustanovenie kolízneho opatrovníka pre maloletého na podanie návrhu na vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva, ktorý bol aj ustanovený uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. 12Pc/21/2019-9 zo dňa 23.7.2019 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 12Pc/21/2019-23 zo dňa 22.8.2019. Matrikový otec dieťaťa v tomto konaní odôvodňoval návrh skutočnosťou, že matka mu zatajila, že nie je biologickým otcom dieťa. Toto podozrenie bolo potvrdené DNA testom zo dňa 29.3.2019. Otec z toho dôvodu odmieta platiť výživné na dieťa. Poukázal na to, že súčasný manžel matky má s maloletým dobrý vzťah, je ochotný ho vychovávať ako vlastného. Dôvodom DNA testu bola podľa otca skutočnosť, že hľadal dôvod, prečo necíti, že s maloletým sú jedna rodina, znervózňovala ho jeho prítomnosť, maloletý sa o neho nezaujímal, kládol si otázky prečo nie sú šťastní ako iné rodiny. Maloletý podľa matrikového otca odmietol aj viackrát prísť na styk určený súdom, trávil radšej čas s manželom matky. Matrikový otec ukázal DNA test maloletému. S manželom matky sa dohodol, že maloletého bude vychovávať manžel matky a bude aj žiadať, aby ho uznali za jeho syna. Manžel matky zarába 2000 Eur a matrikový otec bol toho názoru, že v porovnaní s jeho výplatom 800 Eur a faktom, že jeho manželka nemá príjem tak bez 100 Eur výživného sa maloletý aj matka zaobídu. Matrikový otec ďalej priznal, že vzťah s matkou dieťaťa nebol dobrý, mal aj problémy s alkoholom pokiaľ sa neodstáhoval zo spoločnej domácnosti.

6. Z vykonaného dokazovania výsluchom matrikového otca na pojednávaní vyplynulo, že už pred tromi rokmi začal mať pochybnosti, že nie je otcom dieťaťa. Podľa neho syn nemal žiadne city ani vzťah k jeho rodine ani k starej matke. Od kedy v roku 2012 boli upravené rodičovské práva a povinnosti syn chodil do jeho domácnosti podľa úpravy styku každý druhý týždeň cez víkend. Syn chodil na styk na víkendy až do mája 2019. Ešte pri narodení mal dobrý vzťah so synom, ale keď sa s matkou dieťaťa rozišli, potom sa aj vzťahy so synom naštrbili. Syn nerád chodil ku nemu do domácnosti, pretože musel robiť a to sa mu nepáčilo. Nechával špinavé veci pohodené. Zabudol povedať po obede ďakujem a odišiel do izby. Syn išiel rád aj k starej matke, keď tam bolo čo jesť. Mimo víkendov, ktoré mal vyhradené na styk sa o syna nezaujímal. Neboli spolu ani v telefonickom kontakte. Keď pred tromi rokmi objímal svojho syna nemali navzájom žiadne pocity, ani on a ani syn a tak dospel k záveru a pochybnostiam o otcovstve. Matrikový otec sa oženil 20.6.2016. Známi tiež rozprávali, že matka dieťaťa mohla mať aj vzťah s iným mužom v čase počatia dieťaťa. Matrikový otec sa vyjadril, že vtedy chodieval do roboty aj cez víkendy a matka dieťaťa mohla vtedy urobiť čo chcela. Matrikový otec dal urobiť DNA test, ktorý bol vypracovaný 29.3.2019 a z ktorého vyplýva záver, že otcovstvo označeného muža sa vylučuje. Synovi zobral z ústnej dutiny vzorky a objednávateľom testu bola manželka matrikového otca N. U. H., pretože otec sa podľa svojho vyjadrenia nevyzná v týchto veciach. DNA testy najskôr ukázal manželovi matky dieťaťa a dohodli sa, že manžel matky sa zapíše namiesto neho do rodného listu dieťaťa. DNA testy následne ukázal synovi, ktorý tomu nechcel uveriť. Syn povedal, že on je predsa jeho otec. Odvtedy sa so synom nestretli. Matrikový otec povedal synovi, že ak má nejaký problém môže zavolať. Kontakt ale nemajú žiadny a ani ho matrikový otec nechce mať. Matrikový otec dodal, že sa nepamätá kedy presne sa rozišiel s matkou dieťaťa, ale od známych sa dozvedel, že matka mala iné vzťahy. Matrikový otec nevie, či maloletý navštevuje domácnosť jeho matky a ani o tom nechce vedieť.

7. Z vykonaného dokazovania výsluchom matky vyplynulo, že si myslela, že otec dieťaťa je skutočným biologickým otcom dieťaťa, ale možno malá pochybnosť tam bola, pretože v čase keď v minulosti mala vzťah s otcom dieťaťa, otec bol agresívny, mali nezhody a utiekala sa k jednému mužovi. S otcom dieťaťa sa rozišli približne keď mal syn 3 roky, približne koncom roka 2009. Styk otca so synom podľa úpravy rozsudkom z roku 2012 prebiehal každý druhý víkend. Syn mal otca rád. Takto styk prebiehal dovtedy, kým mu otec ukázal DNA testy. Syn od tej doby nechce otca vidieť, nechce o tom hovoriť. Matka chcela už dávnejšie, aby jej manžel, s ktorým v roku 2018 uzavrela manželstvo a s ktorým žije od roku 2010 bol otcom syna, pretože ho vychováva a syn ho má rád ako vlastného otca. Manžel by mal záujem, aby bol potom zapísaný ako otec do rodného listu maloletého. S tým mužom, s ktorým sa intímne matka stýkala okrem otca dieťaťa v čase splodenia syna používala ochranu, takže jej vychádza ako otec pán Fekete. Neverí veľmi tým DNA testom a podľa matky je čudné, že ich dal otec urobiť až teraz po 14

rokoch, pričom pochybnosti mohol mať od počiatku od narodenia dieťaťa. Podľa matky má maloletý veľmi dobrý vzťah s celou rodinou otca aj so sestrou otca, chodí za nimi, navštevuje ich. Telefonuje so starkou aj dva - tri krát týždenne. Syn má rád starú matku zo strany otca. Nie je pravda, že syn bol neporiadny. Práve otcova manželka mu odmietala prať a tiež nechcela, aby chodil s nimi na dovolenky.

8. Po vyjadreniach matky otec dieťaťa potvrdil, že od narodenia dieťaťa mal vedomosť, že matka mala vzťah s jedným mužom, a teda už v čase narodenia mal pochybnosti, že či je to jeho syn. Otec následne po tomto svojom vyjadrení uviedol, že ho berie späť a nevedel, že matka mala vzťah. Rozmyslel si svoju odpoveď.

9. Z obsahu vykonaného DNA testu zo dňa 29.3.2019 vyplynulo, že prebehlo určenie otcovstva pomocou DNA testu, ktorého objednávateľom bola manželka matrikového otca a testu sa zúčastnilo dieťa a označený muž- bližšie obaja neidentifikovaní a z ktorého vyplynulo, že na základe zabezpečených vzoriek bolo otcovstvo označeného muža voči dieťaťu vylúčené.

10. Podľa § 93 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa. Aj matka dieťaťa môže v rovnakej lehote zaprieť, že otcom dieťaťa je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

11. Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

12. Podľa § 96 ods. 2 Zákona o rodine, Ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

13. Súd v danej veci konania o vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva napriek tomu, že podľa § 108 ods. 4 Civilného mimosporového poriadku je účastníkom konania len dieťa, konal aj s rodičmi ako účastníkmi konania, a to v záujme rozumného usporiadania vzťahov s prihliadnutím na zistenie a zabezpečenie najlepšieho záujmu dieťaťa. Rodičia dieťaťa sú jeho zákonní zástupcovia a na posúdenie skutočnosti, či je pripustenie zapretia otcovstva dieťaťom v záujme dieťaťa alebo nie, je nevyhnutné vyslúchnuť aj priamo rodičov od ktorých vyjadrení a postojov je toto posúdenie bezprostredne závislé a dotýka sa aj ich práv a povinností.

14. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že u maloletého dieťaťa nie je v záujme vyslovenie prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva. Na to, aby súd mohol vysloviť pripustenie zapretia otcovstva a tým umožniť, aby maloleté dieťa mohlo následne podať návrh na zapretie otcovstva musia byť splnené dve podmienky, a to, že rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva a je to v záujme maloletého dieťaťa. Súd prioritne skúma záujem dieťaťa na zapretí otcovstva vtedy, keď rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva a nemôžu teda sami iniciovať konanie o zapretie otcovstva. Väčšia váha sa prikladá záujmom dieťaťa, záujmom na zabezpečení jeho sociálneho statusu, zabezpečení jeho výživy, než záujmom matrikového otca na zapretí otcovstva. Obom rodičom v danom prípade uplynula lehota, v ktorej mohli zaprieť otcovstvo. Keďže otcovstvo k maloletému bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na matrike, rodičia mali lehotu troch rokov od tohto určenia na to, aby mohli na súde zaprieť otcovstvo. Tú obaja zmeškali. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matrikový otec dieťaťa mohol mať minimálne pochybnosť o tom, že je otcom dieťaťa už v období narodenia dieťaťa, keďže uznal, že vedel o intímnom pomere matky v čase možného splodenia dieťaťa s iným mužom. Súd poukazuje v danom prípade na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/130/2017 zo dňa 29.5.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.. zn. 21Co/263/2016 zo dňa 26. 01. 2017, ktoré sa zaoberá prípustnosťou zapretia otcovstva určeného súhlasným vyhlásením rodičov a tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (hlavne rozhodnutie vo veci č. 39277/06 - Křákal proti Českej republike) z ktorých vyplýva, že aj Európsky súd pre ľudské práva posudzuje odlišne prípady vedomého založenia vzťahu otca a dieťaťa alebo nepopretia otcovstva matrikovým otcom v zákonom ustanovenej zapieracej lehote napriek vedomosti, resp. aj pochybnosti matrikového otca, že nie je biologickým otcom dieťaťa a také prípady, keď právny - matrikový otec svoje otcovstvo

popiera po uplynutí zapieracej lehoty, počas plynutia ktorej však nemal vedomosť o tom, že nie je biologickým otcom dieťaťa. Ani dôkaz o vylúčení otcovstva matrikového otca k maloletému dieťaťu sám o sebe nepostačuje pre vyvodenie záveru, že zapretie otcovstva potom, čo matrikovému otcovi uplynula lehota na zapretie otcovstva je v záujme maloletého dieťaťa. Chránia sa prioritne záujmy dieťaťa nad záujmami matrikového otca, resp. matky dieťaťa. V danom prípade matrikový otec založil k maloletému rodičovský vzťah. Podieľal sa na jeho výchove, starostlivosti a výžive, a to vedome štrnásť rokov. Zapísaním matrikového otca do rodného listu vznikol a bol budovaný u dieťaťa rodinný a sociálny status, ktorý by sa mal práve v dôsledku pripustenia zapretia otcovstva oslabiť. Syn chodil pravidelne k otcovi na styk, stretával sa s otcovou širšou rodinou, so starou matkou ku ktorej doteraz chodieval. Nemožno sa čudovať, že vzťahy medzi otcom a synom sú vážne narušené. Ukázanie DNA testu synovi a vyjadrenie, že nie je synom svojho otca, ktorého za otca celých štrnásť považoval muselo byť pre maloletého v citlivom veku traumatizujúce. Opis vzťahu so synom zo strany matrikového otca ako bez emócií, citov, že má radšej manžela matky, že nič k synovi necítil a to ho tiež viedlo k pochybnostiam samo o sebe nestačí. Za vytvorenie vzťahu so synom predsa zodpovedá rodič svojím prístupom. Syn od narodenia vyrastal v sociálnom prostredí a väzbami na otca a na jeho rodinu. V záujme dieťaťa nie je zapretie otcovstva aj z dôvodu, že neexistuje, resp. nie je označený žiadny iný muž, ktorý by mohol byť biologickým otcom dieťaťa, ktorý by mal k dieťaťu väzbu, dieťa vychovával, ktorý by mohol nastúpiť na miesto matrikového otca. Úmysel matrikového otca aj matky, že do rodného listu dieťaťa zapíšu ako otca súčasného manžela matky je neprípustná konštrukcia, nesleduje záujem dieťaťa aj keby s tým manžel matky súhlasil. Nemožno predsa „meniť otcov“ maloletému v rodnom liste ako to vyhovuje záujmom matrikového otca a matky. Cieľom konania o prípustnosti zapretia otcovstva je len v prípade ak je to v záujme dieťaťa zosúladiť biologické otcovstvo s právnym stavom v matrike. Manžel matky nie je biologický otec dieťaťa. Akokoľvek priaznivý vzťah má manžel matky s maloletým navzájom to absolútne nemôže byť dôvod na takýto postup. Vzhľadom na uvedené skutočnosti v konaní nebol preukázaný záujem dieťaťa na tom, aby bolo zapreté otcovstvo a súd návrh zamietol.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na Okresný súd Komárno v lehote 15 dní od doručenia rozsudku. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.